

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/501/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

334/2011. (XI. 30.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2011. augusztus 31-én előterjesztett **panaszát** a 2011. november 30-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv –Megyei Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: MRFK) – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2011. augusztus 31-én postai úton terjesztett elő panaszt a 2011. augusztus 26-án vele szemben foganatosított rendőri intézkedés miatt.

I.

1) A panaszos panaszbeadványában előadta, hogy 2011. augusztus 26-án Baja belterületén egy közlekedési jelzőlámpánál várakozott gépjárművével. Eközben kikapcsolta a biztonsági övét és levette az ingét, majd visszakapcsolta a biztonsági övet. Ezt követően zöldre váltott a lámpa, ezért elindult. Mögötte haladt az úton egy rendőrautó, amely a jelzőlámpa után kb. 50 méterrel megállította a panaszost. Az intézkedő rendőr azt állította, hogy a panaszos biztonsági öve nem volt bekapcsolva. A rendőrök előtt kapcsolta ki a panaszos a biztonsági övét, ezért nem akarta elismerni a szabálysértést. Mivel nem volt hajlandó aláírni a papírokat,

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

bevonták a forgalmi engedélyét. Az indok az volt, hogy az első szélvédőjén találtak egy kavics felverődést. Ezek után a panaszos már nem mert ellenkezni, a vele amúgy is lekezelően bánó rendőrökkel szemben és aláírta a papírokat. Az eset után felkereste a bajai kapitányságot, de ott azt a választ kapta, hogy az intézkedő járőrök a megyei kapitánysághoz tartoznak, ezért nem tudnak a panaszossal mit csinálni, de a forgalmi bevonása jogtalan volt, azt elismerték.

Mindezek alapján kéri a panaszos az ügye kivizsgálását.

2) A panaszost a Testület határidő tűzésével panaszának kiegészítésére hívta fel 2011. szeptember 9-én. A panaszos a levelet 2011. szeptember 12-én átvette, azonban a felhívásban megjelölt határidő eredménytelenül telt el.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) MRFK rendészeti igazgatója 2011. november 2-án kelt átiratában előadta, hogy a lefolytatott vizsgálat során megállapította, hogy a helyszínen intézkedő rendőrök H. Zs. r. főtörzsőrmester, B. A. r. törzsőrmester, I. T. r. őrmester voltak, akik 2011. augusztus 1-31-e közötti időszakban a MRFK Rendészeti Igazgatóság Közlekedésrendészeti Osztály Forgalomellenőrző Alosztályának állományában teljesítettek szolgálatot.

A kérdéses napon, azaz 2011. augusztus 26. napján 8 és 18 óra közötti időben a B. Vársoi Rendőrkapitányság illetékességi területén látták el szolgálatukat. Szolgálatuk ellátása során feladatuk volt a passzív biztonsági eszközök használatának, továbbá a gépkocsik műszaki állapotának ellenőrzése. Szolgálatuk ellátása során 10 óra 20 perckor Baja lakott területén a Sz. úton a szolgálati gépkocsival közlekedve - melyet B. A. r. törzsőrmester vezetett - arra lettek figyelmesek, hogy a velük azonos irányba közlekedő és közvetlenül előttük haladó személygépkocsi sofőrje úgy vett részt a közúti közlekedésben, hogy nem tartotta be a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (11.5.) KPM-BM együttes rendeletnek (továbbiakban: KRESZ) a biztonsági öv használatára vonatkozó 48. § (4) bekezdésében foglalt szabályokat.

A személygépkocsit, melyet a panaszos vezetett, az Sz. út 130. szám előtt található parkolóban megállítva ellenőrzés alá vonták.

A gépkocsi megállítást követően az intézkedést H. Zs. r. főtörzsőrmester kezdte meg, aki a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (továbbiakban: Rtv.) 20. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően bemutatkozott, és tájékoztatta az intézkedés alá vont személyt az intézkedés okáról. B. A. r. törzsőrmester., és I. T. r. őrmester ez idő alatt biztosította az intézkedést. Az intézkedés alá vont panaszos tudomásul vette a megállítást, és intézkedés okát.

H. Zs. r. főtörzsőrmester az intézkedés során elkérte a panaszos személyazonosító igazolványát, vezetői engedélyét, valamint a gépkocsi forgalmi engedélyét. A panaszos a kért iratokat átadta, azonban a vezetői engedélyét úgy adta át az intézkedő rendőrnek, hogy az két üveglap közé volt beragasztva. H. Zs. r. főtörzsőrmester kérte az intézkedés alá vont személyt,

hogy az okiratot eredetiségének megvizsgálása céljából távolítsa el az üveglapok közül, aki megkérdőjelezte ennek fontosságát, azonban eleget tett a kérésnek.

H. Zs. r. főtörzsőrmester ezt követően a biztonsági öv használatának elmulasztása miatt 15.000 Ft közigazgatási bírságot szabott ki a panaszos részére, aki a döntést elfogadta, és ezt igazolta is a helyszínen kitöltött „Tájékoztató” aláírásával.

Az intézkedés lefolytatása során megállapítást nyert továbbá az is, hogy a személygépkocsi első szélvédő üvege repedt állapotú volt, mely a vezető látóterében volt, így a járművel történő további közlekedés közvetlen balesetveszéllyel járt volna.

Fenti okokra való tekintettel B. A. r. törzsőrmester a helyszínen közölte a panaszossal, hogy ellene szabálysértési eljárást kezdeményez, továbbá a gépkocsihoz tartozó forgalmi engedélyt a helyszínen bevonja. A panaszos a szabálysértés elkövetését, valamint a közlést tudomásul vette, és ezt a helyszínen kitöltött „Nyilatkozat” aláírásával igazolta is. A szabálysértés vonatkozásában a B. Városi Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztályán eljárás van folyamatban.

A közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomba tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV.12.) KöHÉM rendelet (továbbiakban: KöHÉM rendelet) 84. § (1) bekezdése alapján a járműveken nem szabad használni olyan egyrétegű biztonsági üveget, amelyen sérülés van.

A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI.30.) BM rendelet (továbbiakban: BM rendelet) 84. § (1) bekezdés c) pontja alapján a rendőr a forgalmi engedélyt, illetve az ideiglenes forgalomban tartási engedélyt a helyszínen elveszi, ha a jármű közúti forgalomban való további részvétele közvetlen balesetveszéllyel jár.

Az intézkedés során az intézkedő rendőr és intézkedés alá vont személy között a kommunikáció hivatalos hangnemben folyt, kizárólag az intézkedésre irányult. Sértő, bántó, illetve megalázó megnyilvánulás az intézkedő rendőrök részéről nem hangzott el. A panaszos az intézkedés során csak azzal kapcsolatban nyilvánította ki negatív érzelmeit, hogy miért kell neki kivenni az üveglapok közül a vezetői engedélyét. Ezen kérdésre H. Zs. r. főtörzsőrmester illedelmesen reagálva tájékoztatta, hogy csak így tudja annak érvényességét, és eredetiségét hitelt érdemlően ellenőrizni.

Az intézkedő rendőrök az intézkedés során az évszaknak megfelelő szolgálati egyenruhában voltak, melyek a szükséges, és kötelező felszerelésekkel el voltak látva.

2) I. T. r. őrmester jelentésében előadta, hogy 2011. augusztus 26-án B. Városterületén a MRFK RI Közlekedésrendészeti Osztály Forgalomellenőrző Alosztályánál teljesített szolgálatot H. Zs. r. főtörzsőrmesterrel és B. A. r. törzsőrmesterrel. Szolgálatát teljesítése során 10 óra 20 perckor Baja belterületén az Sz. út 130. szám előtt intézkedés alá vonták a panaszost. Ezen a napon a passzív biztonsági eszközök használatának ellenőrzése, a közlekedésben résztvevők ellenőrzése volt a feladatuk. Az intézkedésre azért került sor, mert a szolgálati gépjárműből menet közben észlelték, hogy a panaszos úgy közlekedett lakott

területen belül az általa vezetett és saját tulajdonában lévő személygépkocsival, hogy bekapcsolt biztonsági övet nem használt.

A szabályszegés észlelését követően a panaszost intézkedés alá vonták, amit H. Zs. r. főtürsőrmester kezdett meg, B. A. r. türsőrmester és a r. őrmester pedig biztosították. Az intézkedés megkezdésekor a panaszossal közölték a megállításának okát, miszerint szabályszegést követett el azzal, hogy a gépjármű vezetése közben bekapcsolt biztonsági övet nem használt.

A panaszostól H. Zs. r. főtürsőrmester elkérte a vezetői engedélyét, személyazonosító igazolványát, valamint a gépjárműhöz tartozó forgalmi engedélyt.

A panaszos a vezetői engedélyét úgy akarta átadni, hogy az két üveglap közé be volt ragasztva. H. Zs. r. főtürsőrmester közölte a panaszossal, hogy a vezetői engedélyt az üveglapok közül vegye ki, mivel így az eredetiségét nem tudja leellenőrizni. Ezt a panaszos nehezményezte és nemtetszését fejezte ki.

A panaszossal közölték, hogy az általa elkövetett szabályszegés elkövetése miatt, mivel lakott területen belül járművezetőként bekapcsolt biztonsági övet nem használt közigazgatási bírságot szabnak ki, ami 15.000 Ft. A szabályszegés tényét a helyszínen tudomásul vette és a tájékoztató aláírásával elismerte, illetve annak egy példányát átvette.

Az intézkedéskor megállapítást nyert még, hogy a panaszos által vezetett személygépkocsi első szélvédőjének ablaküvegének állapota sérült, repedt, ami a látótér közepén volt. A panaszossal közölték, hogy mivel a személygépkocsi szélvédője sérült a fent említett helyen és így a jármű további közúti közlekedése balesetveszéllyel jár, ezért szabálysértési feljelentést tesznek ellene, valamint a gépjármű forgalmi engedélyét a helyszínen átvételi elismervény ellenében elveszik. A panaszos a szabálysértést a feljelentéshez mellékelte nyilatkozat aláírásával elismerte és tudomásul vette.

Az intézkedés oka a szabályszegés észlelése volt, miszerint a panaszos lakott területen belül bekapcsolt biztonsági öv nélkül közlekedett. Az intézkedés során az évszaknak megfelelő nyári öltözetet viseltek a rendőrök.

Az intézkedés hangneme hivatalos volt semmilyen bántó vagy sértő megnyilvánulásra nem került sor. A panaszos megállítása a szolgálati gépjárművel történt.

A panaszos tájékoztatást kapott jogorvoslati lehetőségeiről, valamint arról, hogy az intézkedés ellen panasszal élhet.

A panaszos forgalmi engedélyének elvétele a BM rendelet 84 § (1) bekezdésének e.) pontja alapján került sor.

3) H. Zs. r. főtürsőrmester 2011. november 1-én kelt jelentésében előadta, hogy 2011. augusztus 26-án B. városban a MRFK RI Közlekedésrendészeti Osztály Forgalmellenőrző Alosztályánál teljesített szolgálatot B. A. r. türsőrmesterrel, és I. T. r. őrmesterrel.

Szolgálati teljesítése során 10 óra 20 perckor Baja, Sz. út 130. szám előtt igazoltatás alá vonták a panaszost. Az intézkedésre azért került sor, mivel fokozott közúti ellenőrzés során a szolgálati gépjárművel észlelték, hogy menet közben a panaszos lakott területen belül a személygépkocsiját úgy vezette, hogy nem használta gépjárművének biztonsági övét. A panaszos közlekedése során a gépjárműben egyedül utazott, mint gépjárművezető.

A r. főőrzsőrmester az intézkedés megkezdése előtt közölte a panaszossal a nevét, azonosító számát, az intézkedés célját és megállításának okát, valamint, hogy fokozott közúti ellenőrzés során észlelte, hogy a panaszos nem használja haladása során a gépjármű biztonsági övét, és ezért vonták intézkedés alá.

A panaszos kérésre átadta a személyazonosító igazolványát, vezetői engedélyét, valamint a személygépkocsi forgalmi engedélyét.

A panaszos a vezetői engedélyét úgy akarta átadni, hogy az két üveglap közé be volt ragasztva és be volt keretezve. A r. főőrzsőrmester a panaszossal közölte, hogy a vezetői engedélyét ki kell vennie az üveglapok közül, mivel így érvényességét és eredetiségét nem tudja leellenőrizni. A panaszos emiatt nemtetszését fejezte ki akként, hogy miért kell neki kivennie a vezetői engedélyét a beragasztott üveglapok közt, miért nem felel meg így.

A r. főőrzsőrmester a panaszossal közölte, hogy szabályszegést követett el, amiért közigazgatási bírságot kell kiszabnia, mely 15.000 Ft, mivel lakott területen belül gépjárművezetőként nem használta gépjárművének biztonsági övét menet közben. A fenti személy a közlést és a szabályszegés tényét tudomásul vette, és a tájékoztatót aláírta.

Az intézkedés során azt is megállapították, hogy a panaszos gépjárművének első szélvédő üvege, a vezető látóterében, be volt repedve, és így a jármű további közúti közlekedése balesetveszéllyel jár.

B. A. r. törzsőrmester közölte a panaszossal, hogy ellene szabálysértési feljelentést fog kezdeményezni a repedt szélvédő miatt, és az általa vezetett személygépjármű forgalmi engedélyét bevonja, melyet az ügyeletes tiszt 82-es számon nyilvántartásba vett.

A szabálysértés elkövetését a panaszos a szabálysértési feljelentéshez mellékelt nyilatkozaton elismerte.

Az intézkedés oka a szabályszegés észlelése volt. Jogi alapja pedig a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23) IRM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. §-a alapján fennálló intézkedési kötelezettség volt.

A beszélgetés kizárólag az intézkedésre vonatkozott. A panaszos azt nehezményezte, hogy a vezetői engedélyét ki kell venni az üveglapok közül. A válasz is csak erre tért ki, miszerint, azért kell kivennie az üveglap közül, mert csak így tud a r. főőrzsőrmester meggyőződni a eredetiségéről, valamint érvényességéről.

Az intézkedés során az évszaknak megfelelő öltözetet viseltek (fehér vállszalagos ing, rendfokozattal, névtáblával, állományjelzővel, sípzsínórral, kék vászonnadrág, fehér tányérsapka, fekete félcipő). A panaszos gépjárművének megállítása, a közeli parkolóba rendőri karjelzéssel történt.

Az intézkedés során hivatalos hangnemben folyt a kommunikáció, semmilyen bántó, megalázó megnyilvánulásra nem került sor a rendőrök részéről. A panaszos az intézkedés befejeztével tájékoztatva lett, hogy az intézkedés ellen személyesen az intézkedést foganatosító rendvédelmi szervnél, vagy a Testületnél tehet panaszt.

A panaszos a gépjárművének biztonsági övét nem használta sem a kereszteződést megközelítését megelőzően, sem a kereszteződést elhagyva.

A panaszos első szélvédő üvege, a vezető látóterében, be volt repedve, és így a jármű további közúti közlekedése közvetlen balesetveszéllyel jár, ezért gépjármű forgalmi engedélye a BM rendelet 84. § (1) bekezdésének c) pontja alapján, a helyszínen elvételre került

A forgalmi engedély elvételénél figyelembe vették a KöHÉM rendelet - üvegekre vonatkozó üzemeltetési műszaki feltételek alapján - a 84. § (1) bekezdését, mely szerint a járműveken nem szabad használni olyan egyrétegű biztonsági üveget, amelyen sérülés van, továbbá olyan többrétegű biztonsági üveget, amelyen minden rétegre kiterjedő repedés vagy a vezető kilátását zavaró sérülés van.

A panaszossal szemben tehát a repedt szélvédő miatt szabálysértési feljelentés készült, valamint amiért a lakott területen belül gépjárművezetőként nem használta gépjárművének biztonsági övét menet közben, közigazgatási bírságot szabtak ki.

4) B. A. r. törzsrőrmester 2011. október 28-án kelt jelentésében előadta, hogy 2011. augusztus hónapban a MRFK Közlekedésrendészeti Osztály Forgalmellenőrző Alosztályára vezényelve látott el szolgálatot.

2011. augusztus 26-án Baja belterületén volt szolgálatban H. Zs. r. főtörzsrőrmesterrel, és I. T. r. őrmester urakkal. Szolgálatuk ellátása során az arra rendszeresített egységes nyári szolgálati egyenruhában voltak. Szolgálatuk során B. Város belterületén, a Sz. utcán közlekedtek szolgálati járművükkel, és haladásunk során észlelték, ahogy az előttük, velük azonos irányban - a W. utca felé - közlekedő jármű vezetőjének biztonsági öve nincs bekapcsolt állapotban, az a "B" oszlop mellett lóg. Szolgálati járművet a B. A. r. főtörzsrőrmester vezette. A W. utca és a Sz. út kereszteződésénél kihelyezett forgalomirányító fényjelző készülék szabad jelzésén áthaladva egyenes irányban haladtak tovább a Sz. úton, és az előttük, velük azonos irányban haladó járművet megállították a Sz. út 130. szám előtti parkolóban. Az intézkedést H. Zs. r. főtörzsrőrmester kezdte. Az intézkedés elsősorban a biztonsági öv használatának elmulasztása miatt történt meg, és annak szankcionálása érdekében kezdődött. Az személygépkocsi vezetője egyedül tartózkodott a járműben. Az intézkedés során közigazgatási bírságot szabtak ki a biztonsági öv használatának járművezetőként történt elmulasztása miatt, a tájékoztató aláírásának formájában.

Az intézkedés lefolytatása közben megállapították azt is, hogy a jármű első szélvédő üvegén repedés található a látótér közepén. H. Zs. r. főörzsőrmester úgy ítélte meg, hogy a jármű további részvétele a forgalomban ezzel a szélvédő üveggel balesetveszélyes. Ezért a jármű forgalmi engedélyét átvételi elismervény ellenében elvette. A panaszos ezt tudomásul vette. Az erről szóló szabálysértési nyilatkozatot a r. törzsőrmester töltötte ki, melyet a panaszos a kitöltés után aláírt, a szabálysértés tényét elismerte.

Ezen intézkedést a BM rendelet 84. § (1) bekezdésének c) pontja alapján fogatosították, a forgalmi engedélyt ezen jogszabály alapján vették el.

Az igazoltatás során az intézkedés alá vont személy vezetői engedélye üveglapok közé volt rögzítve, feltehetően ragasztóval. Az okmány ellenőrzésekor H. Zs. r. főörzsőrmester annak hitelességének vizsgálata céljából a vezetői engedély üveglapok közüli leválasztását kérte. A panaszos ezt először megtagadta, majd megkérőjelezte annak fontosságát, végül átadta az okmányt.

Az intézkedés során az intézkedés hangneme végig hivatalos volt, bántó, sértő megjegyzés nem hangzott el. Az intézkedés alá vont személy figyelmét felhívták a panasztételi jogára.

5) A panaszossal szembeni szabálysértési feljelentés az esemény leírásánál rögzíti, hogy 2011. augusztus 26-án 10 óra 20 perckor B. Város belterületén a Sz. út 130. szám előtt vonták igazoltatás alá nevezett személyt. A panaszos vezetés közben a biztonsági öv használatát elmulasztotta, ezért közigazgatási bírságot szabtak ki. A személygépkocsi első szélvédő ablaküvege sérült (repedt) állapotban volt a látótér területének közepén. A panaszos elmondása szerint az megállítása előtt keletkezett. A panaszos a szabálysértést elismerte, az erről szóló nyilatkozatot kitöltés után aláírta.

Az intézkedés során a forgalmi engedélyt átvételi elismervény ellenében bevonták, melyet az ügyeletes tiszt 82-es számon nyilvántartásba vett.

6) A panaszos által aláírt, 2011. augusztus 26-án kelt nyilatkozatban a panaszos elismerte, hogy aznap 10 óra 30 perckor B. Város belterületén, a Sz. út 130. előtt igazoltatás alá vonták. A gépkocsijának első szélvédő üvege berepedt, hibás. Elmondása szerint a sérülés a megállítása előtt történt.

7) A közigazgatási bírság kiszabásáról szóló, 2011. augusztus 26-án kelt tájékoztató szerint a panaszos gépjárművezető nem tartotta meg a KRESZ 48. § (4) bekezdésben foglalt, a biztonsági öv használatára vonatkozó rendelkezéseit. A fenti rendelkezés megsértése miatt 15.000 Ft közigazgatási bírság megfizetésére kötelezték. A szabálysértéshez rendelt közlekedési előéleti pontok száma 3.

A panaszos a jogsértés elkövetését elismerte, a közigazgatási bírság kiszabását tudomásul vette, így a közigazgatási bírság jogerőre emelkedett, ellene fellebbezésnek helye nincs. Azonban a bírósági felülvizsgálatát a bírságot kiszabó hatóságnál benyújtott keresetben 30 napon belül, jogszabálysértésre hivatkozással kérheti a megyei bíróságtól. A bíróság tárgyaláson kívül határoz, de kérelemre tárgyalást tart.

A tényállást megalapozza a jogsértést észlelő B. A. r. törzsőrmester és H. Zs. r. főtörzsőrmester.

A panaszos a nyomtatvány alján elhelyezkedő ügyfél nyilatkozatot aláírta. Ezzel kijelentette, hogy a tájékoztató 1 példányát, illetve a befizetésre szolgáló készpénz átutalási-megbízást átvette. Tudomásul vette, hogy mivel a jogsértés tényét nem vitatta, a döntéssel szemben fellebbezésnek helye nincs. Tudomásul vette, hogy a meg nem fizetett bírság adók módjára behajtható. Tudomásul vette, hogy az általa elkövetett szabályszegéshez rendelt pontok száma 3.

III.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2. §-ának (1) bekezdéséből levezetett tisztességes eljáráshoz való jogát, az 54. §-ának (1) bekezdésében szabályozott emberi méltósághoz való jogát, valamint az 59. §-ának (1) bekezdésében rögzített személyes adatok védelméhez való jogát.

1) A Testületnek másodsorban abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a sérelmezett események vizsgálatára a hatásköre kiterjed-e.

A Testület hatáskörét az Rtv. szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

Az Rtv. idézett rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések tartoznak, amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel, más esetekben érdemi vizsgálatot nem folytathat. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A panaszos a rendőrök fent ismertetett intézkedését, illetőleg a rendőrök ennek során tanúsított magatartását kifogásolta, amelyre a Testület hatásköre a Rtv. 92 § (1) bekezdés, illetőleg a 44. §, és 29. § alapján megállapítható.

Ugyanakkor a Testületnek az idézett jogszabályi előírás alapján nincs hatásköre annak megállapítására, hogy a panaszos magatartásával szabálysértést valósított-e meg, továbbá arra

sem, hogy a panaszossal szemben indult szabálysértési eljárást, és a kiszabott közigazgatási bírságot felülbírálja.

2) A panaszos beadványa és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott iratok alapján tehát a Testület vizsgálta a szabálysértési feljelentést megelőző közlekedésrendészeti intézkedés (és az ennek keretében foganatosított igazoltatást és forgalmi engedély elvétele) jogszerűségét és indokoltságát.

A rendőrség feladata az Rtv. 1. § értelmében a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem és az Rtv.-ben meghatározott bűnmegelőzési, bünfelderítési célú ellenőrzés. A rendőrség a bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében (Rtv. 1. § (2) bekezdés 2. pont), közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el (Rtv. 1. § (2) bekezdés 4. pont).

Az Rtv. 44. § (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr a közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

A közlekedésrendészeti intézkedés során tehát a rendőrség ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal – megilleti.

A KRESZ 48. § (4) bekezdése a biztonsági övre vonatkozó szabályok között rögzíti, hogy a külön jogszabályban meghatározott M1, M2, M3, N1, N2, N3 kategóriájú gépkocsiban, amelynek meghatározott üléseit biztonsági övvel kell felszerelni, továbbá olyan járműben, amelynek üléseit biztonsági övvel szerelték fel, az ülésen utazó személynek a biztonsági öv becsatolásával kell magát rögzíteni.

A KRESZ 3. §-ának (1) bekezdés c) pontja értelmében az, aki a közúti közlekedésben részt vesz, köteles úgy közlekedni, hogy a személy- és vagyónbiztonságot ne veszélyeztesse, másokat közlekedésükben indokolatlanul ne akadályozzon, és ne zavarjon. Az 5. §-ának (1) bekezdés c) pontja szerint továbbá a közlekedésben olyan járművel szabad részt venni, amely a jogszabályban meghatározott műszaki és környezetvédelmi feltételeknek megfelel.

Ezt a keret-rendeletet a KöHÉM rendelet tölti meg tartalommal, amelynek 84. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a járműveken nem szabad használni olyan egyrétegű biztonsági üveget, amelyen sérülés van, továbbá olyan többrétegű biztonsági üveget, amelyen minden rétegre kiterjedő repedés vagy a vezető kilátását zavaró sérülés van.

A rendőrség közlekedésrendészeti feladataira vonatkozó Rtv. szabályokat egyrészt a közúti közlekedés rendjéről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 44. §-a, másrészt a közúti járművek megvizsgálásáról szóló 5/1990 (IV.12.) KöHÉM rendelet (a továbbiakban: ER) 14. §-a egészíti ki az ellenőrzés módjának meghatározásával. Ez utóbbi szerint a

járművek (ideértve a külföldi hatósági jelzéssel közlekedő járműveket is) műszaki, közlekedésbiztonsági és környezetvédelmi állapotát, valamint a közúti forgalomban való részvételükhöz kapcsolódó előírások megtartását a közlekedési hatóság a közúti forgalomban közúti ellenőrzés keretében ellenőrzi.

„14. § (2) A közúti ellenőrzés során a közlekedési hatóság szemrevételezéssel és a rendelkezésére álló vizsgáló eszközökkel megvizsgálja:

a) a jármű és a jármű kötelező tartozékai közlekedésbiztonsági és környezetvédelmi (a továbbiakban együtt: műszaki) megfelelőségére (műszaki ellenőrzés) [...]

(4) A közúti ellenőrzés során a közlekedési hatóság a járművet, továbbá a járműre és a jármű vezetőjére vonatkozó, valamint a jármű közúti forgalomban való részvételéhez, a tevékenység végzéséhez és a szállításhoz előírt okmányokat vizsgálja át. Ha az ellenőrzés során szabálysértés alapos gyanúja merül fel, a közlekedési hatóság az okmányokat bevonja és legkésőbb a következő munkanapon - szabálysértési eljárás kezdeményezésével - az eljárás lefolytatására jogosult hatóságnak megküldi.

(7) A közlekedési hatóság a járművet vizsgálatra rendeli, amennyiben a közúti ellenőrzés során alapos gyanú merül fel arra, hogy

a) a jármű a jogszabályban meghatározott feltételeknek nem felel meg,

b) a járművet engedély nélkül átalakították, illetőleg átalakítás után a közlekedési hatóságnál vizsgálatra nem mutatták be,

c) a jármű a környezetvédelmi előírásoknak nem felel meg.

(10) Ha az ellenőrző szerv megállapítja, hogy

a) a jármű közúti forgalomban való további részvétele közvetlen balesetveszéllyel jár, vagy

b) a járművel az előírt hatósági engedély nélkül végeznek közúti közlekedési szolgáltatást a forgalmi engedélyt érvényteleníti, a rendszám táblát az érvényesítő címke és - ha van - a plakett eltávolítja, valamint ennek tényét elektronikus úton közli Nyilvántartóval.

(11) A közlekedési hatóság a forgalmi engedély elvételéről átvételi elismervényt ad, amely a (10) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben a lakóhelyig vagy a telephelyig történő közlekedésre jogosít. A közúti ellenőrzés során elvett forgalmi engedélyt - szabálysértési eljárás egyidejű kezdeményezésével - a közlekedési hatóság legkésőbb a következő munkanapon megküldi az illetékes közlekedési igazgatási hatóságnak.”

Az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet 53. §-a szerint a közúti közlekedési igazgatási szabályok megsértése szabálysértést követi el az, aki a külön jogszabályban (KöHÉM rendelet, ER, 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet, 91/2004. (VI. 29.) GKM rendelet, 77/2009. (XII. 15.) KHEM-IRM-KvVM együttes rendelet) meghatározott közúti közlekedési igazgatási szabályokat megsérti.

A Testület utal továbbá a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, amelyet az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szabályoz. Eszerint: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak. A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. §-ának (1) bekezdése szerint továbbá bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyen hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.

A Testület felhívja a figyelmet arra is, hogy a Szolgálati Szabályzat fentebb említett 3. §-ának (1) bekezdésében írt „bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése” fordulata nyilvánvalóan

nem jelenti azt, hogy az adott bűncselekménynek, illetőleg szabálysértésnek valójában fenn is kell állnia: elegendő ugyanis szemrevételezéssel és a rendelkezésre álló vizsgáló eszközökkel az arra megalapozottan utaló körülmény észlelése.

Utal továbbá a Testület az igazoltatás Rtv. 29. § (1) bekezdésben rögzített szabályaira. Eszerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A rendőri jelentések és a feljelentés szerint 2011. augusztus 26-án 10 óra 20 perckor B. város belterületén a Sz. út 130. szám előtt vonták igazoltatás alá nevezett személyt. A panaszos vezetés közben a biztonsági öv használatát elmulasztotta, ezért közigazgatási bírságot szabtak ki. A személygépkocsi első szélvédő ablaküvege sérült (repedt) állapotban volt a látótér területének közepén. A panaszos elmondása szerint az megállítása előtt keletkezett. A panaszos a szabálysértést elismerte, az erről szóló nyilatkozatot kitöltés után aláírta.

A Testület tehát a fentiekben ismertetettek alapján nem vizsgálja, hogy a panaszos cselekménye megvalósította-e a szabálysértés tényállását, csupán azt értékeli, hogy a panaszos magatartása megfelelő szintű gyanút biztosított-e a rendőri intézkedéshez.

A Testület megítélése szerint a fent részletezettek észlelése alapján a rendőr intézkedési kötelezettsége fennállt: közbiztonságot veszélyeztető körülményt észlelt. A Testület továbbá felhívja a figyelmet, hogy a Szolgálati Szabályzat fentebb említett 3. §-ának (1) bekezdésében írt „bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése” fordulata nyilvánvalóan nem jelenti azt, hogy az adott bűncselekménynek, illetőleg szabálysértésnek valójában fenn is kell állnia: elegendő ugyanis szemrevételezéssel és a rendelkezésre álló vizsgáló eszközökkel az arra megalapozottan utaló körülmény észlelése. Az ER vonatkozó rendelkezése alapján az egyszerű, szemrevételezéssel történő vizsgálat jogszerű és elégséges volt a rendőr intézkedéséhez. Annak során észlelte a r. főörzsőrmester a szélvédő hibáját.

A rendőrök intézkedésére az Rtv. 44. § mellett az Rtv. 29. § (1) bekezdése is megfelelő jogalapot biztosított, tekintettel arra, hogy a panaszos gépjárműve mögött haladva észlelték a biztonsági öv használatának hiányát, aminek észlelése a rendőrök intézkedési kötelezettségét vonta maga után.

A Testület megállapítása szerint az intézkedő rendőrök a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában jártak el a panaszossal szemben és vonták a panaszost intézkedés alá, ezért nem sérült a személyes adatok védelméhez és a tisztességes eljáráshoz való joga. Ugyanakkor a Testület ismételten leszögezi, hogy nincs hatásköre abban a kérdésben dönten, hogy a panaszos magatartásával megvalósított-e a KRESZ szabályainak megsértését.

3) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök az intézkedéskor lekezelően bántak vele, ugyanakkor a Testület felhívása ellenére ennek körülményeit nem pontosította.

A rendőri jelentések a panaszos előadásával szemben azt tartalmazzák, hogy az intézkedés során az intézkedés hangneme végig hivatalos volt, bántó, sértő megjegyzés nem hangzott el.

Az intézkedés során végig a rendőrségi törvény illetve egyéb szabályozókban előírt módon jártak el. A panaszos csak azt nehezményezte, hogy az üveglapok közül ki kell vennie az iratait.

A rendőrök magatartásával kapcsolatban a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) és 13. § (2) bekezdéseiben foglalt rendelkezésekre. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A jelen esetben a panaszos, illetve az intézkedő rendőrök előadásai oly mértékben vannak ellentmondásban, hogy további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel.

A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ban rögzített előírásokat, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

IV.

A Testület állásfoglalása szerint az ügyben a rendőröknek fennállt az intézkedési kötelezettsége, és jogszerűen, kellő jogalap birtokában vonták a panaszost intézkedés alá, ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz, illetve a személyes adatok védelméhez való joga.

A rendőri hangnem, bánásmód miatt előterjesztett panasz kapcsán a Testület nem tudta megállapítani a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét.

Mindezek miatt a Testület az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2011. november 30.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag